

the much needed relief to our employees. Happily, the Government of India came to our rescue and they have promised to give an aid to the extent of Rs. 1,25,00,000 to relieve us of the extra burden of about Rs. 4 crores taken over by us in formulating the new pay scales. It is no doubt true that if the disparity in pay scales between the Central services and the States services is allowed to continue, it will cause some discontent, but this is not a new feature. All along the pay scales of the Central Government employees and the pay scales of the employees of the State Governments were not identical; there was no uniformity either. There would be some force if the disparity between the highest and the lowest paid in a State is brought down gradually. Similar also would be the case if the disparity between the pay scales of the Central Government employees and the pay scales of the State Government employees is brought down. The State Governments including Mysore have been pressing on the attention of the Central Government that it would be difficult to extract maximum efficient work from all the employees if this disparity is allowed to continue. We have also brought to their notice that while they examine the pay scales of the Central Government employees, they must have the background of the State employees as well in their pay scales. It is not appropriate for me to say anything on this occasion when the pay scales of the Central Government employees are being examined by a Commission appointed by the Government of India. Suffice it to say that the opinion already expressed by certain Hon'ble Members will be further examined by this Government and we shall bring to the notice of the Central Government the need for working out or evolving common pay scales for the entire country with locality allowances to meet the extra cost of living in certain costly places. What the final outcome will be it will be very difficult for me to say; but there is no denying the fact that so long as the great disparity is allowed to exist, there is bound to be

discontent. Recently we have taken steps to upgrade our pay scales. In certain cases our pay scales are really very remunerative. Therefore, having regard to the fact that very recently we have revised our pay scales and having regard to the fact that the Government of India is examining this question and it is likely that the Government of Mysore also may bring to the notice of the Central Pay Commission the existing pay scales of the State Government employees and the need for central assistance to help any further upgrading, I request the mover of the resolution to kindly withdraw it on the specific assurance of mine that the entire question would be certainly reviewed by the Government and brought to the notice of the Government of India and the Central Pay Commission. On more than one occasion I have made it very clear that to the extent possible we have gone in bettering the pay scales existing in the new Mysore State, and we have not been slow in understanding the difficulties of our employees. At the earliest possible opportunity, even when other States where integration has some part to play have yet to evolve common scales, the Government of Mysore have taken a lead in this matter and they have done what all is consistent with their financial capacity to pay. I therefore request the Hon'ble Member to see the reasonableness of my request and withdraw this resolution.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದು ವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಮರೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ನಭಾಯಿಲ್ಲ ಈ ಅಂತರವು ಇರಬಾರದು, ಇದು ದೇಶದ ಎಳೆಗೆ ಬಹಳ ಕಂಟಕ ಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವು ಎಂದು ಸಾಕಾರವನ್ನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿರಪದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡದೆ ಮಾನ್ಯ ನಭಾಯಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

*The Resolution was, by leave
withdrawn.*

Resolution No. 3 re: Changing the name of the State from "Mysore" to "Karnataka."

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣಿ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅತಿ ನಮ್ಮತ ಪೂರ್ವಕ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪುನಃ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೂಡಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.”

Mr. SPEAKER.—Resolution moved

“This Assembly is of the opinion that recommendation be made to the Government of India to take necessary steps urgently to change the present name of ‘Mysore State’ to ‘Karnataka State.’”

ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೂಲ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 15 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ತಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಬನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನಪ್ರಿಯರೂ ದೊಡ್ಡದು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Before my friend says something about this resolution, I wish to know who is replying to this resolution?

Mr. SPEAKER.—Government will reply.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On issues like changing the name it is the Chief Minister that has to reply. On so many occasions it is he who has said something on important things. Such an important resolution like the

renaming of the State as Karnatak involves so many complications. Therefore I request the Chair to get the Leader or in the absence of the Chief Minister I want it to be clarified as to who has been deputed to take the responsibility of replying to this resolution.

Mr. SPEAKER.—The point raised by the Hon'ble Member is too premature. After all the question of reply comes at the end. Any Minister on the treasury bench can reply. It need not be the Chief Minister but any Minister on behalf of the Government may reply.

ನೂಚಕರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಡಬೇಕು. ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಹೇಳಲು ಎಂದು ನೆರವಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಸ್ಪೀಕರ್, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಹಿತ ಇನ್ನೆಲ್ಲದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನಲ್ಲೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಗುಂಪುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ, ಸಮಾಜದ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಇಲ್ಲವೇ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಶಾಂತವನ್ನೊಳಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನೂ ವಿನಾಶಿಸದೆ, ಶುದ್ಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ.....

Sri N. RACHIAH (Hunsur).—I rise to a point of order. The Hon'ble Member referred to groups in the Congress organization. I want to know how many groups are there?

Mr. SPEAKER.—That is not a point of order.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ. -ಗಂಪು ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಒಳಗುಂಪಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಗುಂಪುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೈಲ್ವರಿಗೂ ಬೆನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮನವಿಯು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರ ಕೈಕೆಳಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿರುವ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಚ್ಚು ದೋಷಗಳುಂಟು. ಆ ಅಚ್ಚು ದೋಷಗಳ ಕಡೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತಿದ್ದಿ ಓದಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಯಾವುದಿರಬೇಕು, ಆ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಳೆಯಬೇಕಾದ ಮನೋಭಾವ ಏನು, ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನರಿಸಿ ನಾವು ಹೆಸರನ್ನೆ ಕುರಿತು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಮಾನವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಾರದಾಗಿತ್ತು; ಹಾಗೆ ಇರದಿರುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ್ಯವೆಂದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುಂಟು. ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವಶ್ಯಕ ಗೌರವವೆಂದರೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕೆನಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಸೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ದೋಷವೇನು? ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಆಗುವುದೇನು? ಹೆಸರಿಗೆ ಯಾವ ಮಹತ್ವವಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ಒಂದು ವಾದ ಉಂಟು. ಆ ವಾದವು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ಹೆಸರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎನ್ನುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವಾಗ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು, ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಹೆಸರನ್ನು, ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮನತಂದ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿರುವುದೇ—ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಅಂತ್ಯಜರಿಗೆ “ಹರಿಜನರು” ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರು. ಅವರಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಕರೆದದ್ದು ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲವೇ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಂತರ, ಈ ಸ್ವತಂತ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕು, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಭಾರತ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ “ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ” ಎಂದು ಇಬ್ಬರ

ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆದು ಮೂರು ಸಾಮೀಪ್ಯವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿರುವ ‘ಭಾರತ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಘಟನಾ ಸಮಿತಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿತು. ಹೆಸರಿಗೆ ಏನು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಭಾರತ ಎಂದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಹಸ್ತಿನಾಪುರ ಪಾಂಡವರ ಮತ್ತೆ ಕಾರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಮಾಯಣದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನೂ ಸಹ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ರಾಜಧಾನಿ ಸೂಚಕ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದು ಬಿಡೋಣವೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೂ ಕರೆದು ಕೂಗಿದ ಕೂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಂಪರೆ ಚರಿತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯ ಶಿಲ್ಪವಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಒರಬೇಕು.

2.30 P.M.

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವಲ್ಲದೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಭಾಷಾ ಮಾತನಾಡುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಇರಲೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ! ನೊಂದಲನೆಯದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಭಾಷಾಸೂಚಕ ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸೂಚಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಬಂಗಾಲ, ಬಿಹಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗಳು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗುವುದು ಅಶಕ್ಯವಿದೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವರು ಇರುವರೆಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತುವುದು ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡುವ ಗೌರವವೂ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ತೋರುವ ಔದಾರ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಾಲ್ವೆಸ್ತೊರವರು ಹಾಗೂ ಈತರ ಇತಿಹಾಸ ಕಾರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ನಮ್ಮಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ‘ಕರುನಾಟ’ ಅಂದರೆ ದಿಣ್ಣೆಯ ದೇಶ ಎತ್ತರವಾದ ದೇಶ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಕನ್ನಡದ ಬಹು ಭಾಗವು ಕರಿಯ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕರುನಾಡು ಅಥವಾ ಕುನಾಡು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ “ಕರ್ಣೀ + ಅಟೀತಿ = ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂಬ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ‘ಸುಗುಣಾಲಂಕಿತದೇಶ’ ಎಂದೂ ಅರ್ಥಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ‘ಕರುನಾಡ’ ಶಬ್ದದಿಂದ ‘ಕರುನಾಡಿಗೆ’ ಶಬ್ದವು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಹುಟ್ಟಿ 'ಕರುನಾಡಿಗ' ಶಬ್ದದಿಂದ 'ಕರುನಾಟಕ' ಅಥವಾ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಇಲ್ಲವೇ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತೀ ಕೃತ ರೂಪವೂ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. 'ಕನ್ನಡಿಗರ' ಎಂಬ ನುಡಿ ನೂತನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ 'ಕರ್ನಾಡಿಗರ' 'ಕರ್ನಾಟಕರ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಯೂ ಗ್ರಹಿಸಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ 'ಕಮು' 'ಟ' ನಾಡು, ಅಂದರೆ ಸುವಾಸನೆಯ ಮೃದುವಾದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾಡು ಎಂಬ ಮೂಲೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಪರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ೨೬೫, ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ೬೫— 'ಕರು ಮಾಡೆರಡನೆಯ ನೆರೆ' ಎಂದಿರುವದರಿಂದ 'ಕರುಮಾಡಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಿಂದೇ ಮೂರಾರ್ಧ ಎದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇತಕರರ "ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜ್ಞಾನ ಕೋಶ" ದಲ್ಲಿ ಭಾಗ 10, ಪುಟ 116—ಕರ್ನಾಟಕಶಬ್ದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲವರು ಮನುಷ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ 10, ಶ್ಲೋಕ 22ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ವಾತ್ಸತ್ಯಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಕರಣ', 'ನಟ' ಎಂಬ ಜಾತೀಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಭಾಸವಾಗಿ 'ಕರ್ನಾಟ'ವಾಯಿತೆಂದು (ಕರಣ+ನಟ=ಕರಣನಟ=ಕರ್ನಾಟ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಲಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದವು ಕೇವಲ ನುಡಿ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಏನಾದರೂ ನಗರ ಸೂಚಕ; ಅದು ಒಂದು ನಾಡನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ರಾರದು, ಸಮಗ್ರತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಲಾರದು. ಭೂಮಂಡಲದ ಯಾವದೇ ದೇಶದ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದು ನಗರ ಸೂಚಕ ವಾಗಿರದೆ, ಆ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಅಂಗ ಭಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಅಂಗಹೆಸರನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಮೈಸೂರು ಒಂದು ನಗರ, ನಗರಸೂಚಕ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆ ಯುವುದು ನೂಕುವಲ್ಲ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ! ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ದೇಶವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎಂದೂ, ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ದೇಶವನ್ನು ಜರ್ಮನಿ ಎಂದೂ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ದೇಶ ವನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಎಂದೂ, ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ದೇಶವನ್ನು ಗ್ರೀಸ್ ಎಂದೂ, ಎಸ್ಟನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ದೇಶವನ್ನು ರಷ್ಯಾ ಎಂದೂ, ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯ ನ್ನಾಡುವ ದೇಶವನ್ನು ಚೀನಾ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿರು ವುದು ಸಕಲರೂ ಅರಿತಿರುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಭಾರತಾಂತರ್ಗತ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಒರಿಸ್ಸಾ, ಬಂಗಾಲ, ಬಿಹಾರ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಮೊದಲಾದ ಹಳೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ರಚಿತ ವಾದ ಅಂಧ್ರ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಅವುಗಳ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮುರಿಯು ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಗಳು ಮೊದಲು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ್ದುದರಿಂದ

ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಗರಸೂಚಕವಾಗಿಯೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯವು ಬದ ರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು "ತಮಿಳು ನಾಡು" ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಇಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರ ವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಗರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಅಡ್ಡಬಾರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಅವು ಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾಥ ಎಂಬ ಹೆಸರ ಗಳಿಂದಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನೇಪಾಳ, ಬರ್ಮಾ, ಸಿರೋನ್, ಸ್ವೀಡನ್, ತುರ್ಕಿಸ್ತಾನ, ಸ್ಪೇನ್, ಪೋರ್ಚುಗಾಲ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಹೀಗಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 99ರಷ್ಟು ದೇಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ದೇಶದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವು ಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂಡದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರೇಕೆ ಇತ್ತು? ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಏಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಜಯನಗರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ದರಿಂದ ವಿಜಯನಗರವೆಂದು ಕರೆದಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡುದಕ್ಕೆ ಅದು ಮೈಸೂರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇನ್ನೂ ಇಡೀ ನಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಒಂದಾಗಿ ದ್ದುದನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕರ್ನಾಟಕವೆನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವು ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಒಂದೇ ಕಾರಣ ವನ್ನೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ನಿರಾ ಕರಿಸುವವರು ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದ ಹೆಸರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾದೀತು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಒಂದು ಸಹಸ್ರಾಳಿಕ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಇರಬೇಕು ಇದ್ದರೂ, ಹಲವಾರು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಆಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಭಾರತವೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂತೆಯೇ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭಾರತವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಕನಡಾರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗ ಒಂದುಗೂಡಿವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೇ ಕರೆಯುವುದು ತರ್ಕ ಶುದ್ಧವೂ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವೂ ಆಗಿದೆ.

ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅಳಿಯಬಹುದು, ಅಥವಾ ಉಳಿಯ ಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲ ವಾರು ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಏಕೀಕೃತವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಮಖಂಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಬಿಜಾ ಪುರವೆಂದು ಕೆಲವರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಕೊಡಗು ಎಂದು ಕೆಲವರು, ರಾಯಚೂರು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು, ಕದಂಬ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಚಾಳುಕ್ಯ ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ 108 ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದೆ ಮೊದಲೆ 1956ನೇ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಶಾಲ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಈಗ ನಾವು ಕರೆಯ ಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದು. "ಕರ್ನಾಟಕ" ಹೆಸರು

ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣು, ತಲೆ, ಕೈ, ಕಾಲು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವುದು ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಈ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಉಳಿದಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಆ ಗೊಂಡ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವನೊಬ್ಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಡು ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಪರ ವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಧಾರವಾಡದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಮಮತೆ ಇದೆಯೋ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ, ಮೈಸೂರಿನ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ, ಕೋರಾರದ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಮತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ನಂಬಬಹುದು ನಂಬದೆ ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಅಥವಾ ಸುದೈವವಶಾತ್ ನಾನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವನಾಗಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು ಸಂಶಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದುದು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ವಿಸ್ತರಣೆ ಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ನವರು ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಚಾರ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆಯ ನಿರಂತರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು, ಅದು ಸರಸ್ವತಿ ಕರ್ಣಕುಂಡಲವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಂಬುವವನು ನಾನು. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಂದರೇನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ನಾವೂ ಅಂಥ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸೋಣ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ನಾನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಹುಮಾನವು. 1934ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧರು. ಹಲವಾರು ಜನರು ಅವರ ಸಹಿತ ಕೆಡಮೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕುತಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ “ಗಾಂಧಿ” ಎಂದು ಸಹಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರವಾಸ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಶಾಲೆಯ ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. “ಮರಾಠಿ ಸಹಿ ಬೇಕಾದರೆ,

You go to Poona, then I will sign in Marathi” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇದರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿಸ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮದ್ದವನ್ನು ನದಿಯೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇ? ನದಿ ನಮ್ಮದ್ದಲ್ಲರಿಬಹುದಲ್ಲದೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದ್ದು ಇರಲಾರದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು, ಈ ಹೆಸರಿಗೆ ನೀವು ಮೊದಲೇ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿರ ಎಂದ. ಅಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಭಾವವೆತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದರೆ ಏನಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ಸಂದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಷ್ಟು ವಿರೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರಾ ಬಹುಜನರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬೇಡದು. ಏನೇ ಇರಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಈ ಕೆಲವರ ವಿರೋಧವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? 1948ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಹಾಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ (ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಆರ್. ಕಾರಂತ್ ಅವರು ಆ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರೇ ಅಧಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖಂಡರನ್ನೇಕರು ಬಂದಿದ್ದರು. “ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮೈಸೂರನ್ನೊಳಗೊಂಡು, ಸಾಧ್ಯರಾಗದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು” ಎಂಬ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಮೈಸೂರು ಮುಖಂಡರು ಒಂದೇವೇಳೆಗೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ “ನೀವು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ದೋಷ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಭಿನ್ನತೆ ಇಲ್ಲೆಯೇ ಮೂಡಿತು. ಆಗಲೇ ಆ ಪರಿಷತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಮೈಸೂರು ಮುಖಂಡರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಮೈಸೂರನ್ನೊಳಗೊಂಡೇ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಭಿನ್ನಮನೋಭಾವವು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಲಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಡನೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂದಿನ ಇಂಥ ಯಾವ ವಾದಗಳೂ ಏಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಕೆಲವರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನರ್ಥಗಳು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುಹುಟ್ಟಿ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದಿವಸದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹು ದಿವಸ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ದಿವಸ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ಇದುವರೆಗೂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರು. ಅದು ಬಹಳ ಮುದ್ದಿನ ಹೆಸರು. ಅದು ನಿಜವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರಲ್ಲ.

ಈಗ ನಾನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೋಡಿ, ಕುಡಲಿ ನೋಡಿ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. 1921ರಿಂದ ಆಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದು. ಇದು ಮೈಸೂರುನೋಳು ಗೊಂಡೇ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು 1949ರ ವರೆಗೆ ಅಖಿಲಭಾರತದ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಜವಾಬ್ದಾರಿ ನರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನಂತರ, ಅಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಯಿತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ನವರು ದೆಹಲಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಮೋಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರ ಭೇಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು “ನನ್ನ ದಿವಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೂ, ನೀವೂ ಒಂದುಗೂಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಿತಿ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಏನೂ ಭಯಪಡಬೇಡಿ” ಎಂದು.

ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಶಬ್ದದ ಮೂಲಕ್ಕೆಂತ ರಾಜ್ಯಾರ್ಥವು ಇನ್ನೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಮದುವೆ ಆಗುವ ಮೊದಲು ಭಾರತದ 56 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ 56 ದೇಶಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, “ಸಿಂಹಳ, ಮಲಯಾಳ, ಚೋಳ, ಬಂಗಾಲ, ಪಾಂಚಾಲ, ಸಾಳ್ವ, ಪುಳಿಂದ, ಕರ್ಣಾಟಕ, ವರಾಹ, ಮರಾಠರ” ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆ. ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿ ಪ್ರಣೀತವಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವದ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಭಾಪರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On a point of order. Can an Hon'ble Member read out from a book he has printed? Is it a document which the Chair can permit?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member did not observe another thing. He is quoting from “Solathur”. He might

have printed that book. But it is taken from “Solathur.”

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಕೊಟೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಒಮ್ಮತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಶುದ್ಧ ಕವಿಯ “ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ” ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಪ್ರಯೋಗ ಎಂದು ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ವರಾಹಮಿಹಿರನ 6ನೆಯ ಶತಮಾನದ “ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತ” 14ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 13ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕಲ್ಹಣನ ರಾಜತರಂಗಿಣಿಯ ಪದ್ಯ 300ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಪದವು ದೇಶನೂಚಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. (I.A. Vol. 18 page 102) ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ 5ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 6 ಮತ್ತು 8ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಪದವು ಉಪಯೋಗವಿದೆ. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣದ 28ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 23ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ರಾಜಶೇಖರನ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯಲ್ಲಿಯೂ “ಸರ್ವ ಕರ್ಣಾಟಕ” ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೃತಿಯಾದ ವಾತ್ಸರ್ಯನ ಕಾಮ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜಯಮಂಗಲನು ರಚಿಸಿದ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಗಿದೆ.—

ನರ್ಮದಾಯ ದಕ್ಷಿಣೇನ ವೇಶೋದಕ್ಷಿಣಾಪಥಃ |

ತತ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಷಯಾತ್ ಪೂರ್ವೇಣಾಂಧ್ರ

ವಿಷಯಃ |

ನರ್ಮದಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಷಯೋರ್ಮಧ್ಯೆ ಮಹಾ

ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಷಯಃ |

ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಷಯಾದ್ವಕ್ಷಿಣೇನ ದ್ರವಿಡ ವಿಷಯಃ |

ಜಯಮಂಗಲನ ವಾತ್ಸರ್ಯನನಿಗೆ ಈಚಿನವನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂಳಗೊಂಡ ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾದ, ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರುನೋಳುಗಳಿಗೊಂದ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಳಸಿದ್ಧಾನೆಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಿಂದ ವಿದಿತವಾಗುವುದು.

ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಶನವೆಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಂಗಲ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಿದೆ

‘ಇಂಡಿಯನ್ ಆಟಿಕ್ಯೆರಿ’ 12ನೆಯ ಭಾಗದ 182ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

‘ಕಾಂಚೀತ ಕೇರಳ ನಾಧಿಪ ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಶ್ರೀಹರ್ಷ ವಜ್ರ ಏಭೇದ ವಿಧಾನದಕ್ಷಂ | ಕರ್ಣಾಟಕಂ ಬಲಮಪಿ ಕ್ಯಮಜೇಯ ಮನೈಃ |

ಇಂತಹ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಿವೆ. ನಾನು ಹೊರಡಿಸಿರುವ “ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದೇಕೆ ಕರೆಯಬೇಕು” ಎಂಬ ಪ್ರಾಂಶು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕಡೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೆ.ವನೂರಿನ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿಗೆ “ಕರ್ಣಾಟಕವಿಚಾರವನಚೈತ್ರ” ಎಂಬ ಬರೆದಿತ್ತು. ಚಾಳುಕ್ಯರ ದಂಡಿಗೆ “ಕರ್ನಾಟಕಬಲ” ಎಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಪಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಂಶು ಟಿಪ್ಪಣಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಓದಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಬ್ದವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತದೋತಕವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಕ್ರಿ. ಶ. 680ನೆಯ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇದೇ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂದೀದುರ್ಗದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕುಮದೇಂದ್ರ ಮುನಿಯೆಂಬ ಜೈನ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಅಂಕಿಗಳಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ಸರ್ವಭಾಷಾಮಯ, ಸರ್ವ ತತ್ತ್ವಬೋಧಿನಿಯಾದ “ಸಿರಿಭೂವಲಯ” ವೆಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥ ಶೋಧವಾಗಿ ಅರ್ಧಮುರ್ದ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ|| ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೀಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಲ್ಲರು. ಆ ದಿವ್ಯ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಗೆಡಹಿರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಜ್ಞನಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿ ರಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕ ನಿಸ್ಸಿಲ್ಲ ದಾಹತ್ತನು ನಿಜದಿಂದ |
ತಕ್ಕ ಜನಕೆ ಪೇಳ್ವ ಮಹಿಮರ |
ನಿಕ್ಕರು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದೊಳಗೆಂಬ |
ಚೋಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕವಲಯ ||

ಯಶಸ್ವತೀ ದೇವಿಯ ಮಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಗೆ |
ಅನಮಾನ ಕರ್ನಾಟಕದ |
ರಿಸಿಯೂ ನಿಜವು ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷರ |
ಹೊಸದ ಅಂಗಯ್ಯ ಭೂವಲಯ ||

ರಾಗವ ವೈರಾಗ್ಯವನೊಂದೇ ಬಾರಿಗೆ |
ತಾಗಿಸೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ||
ಬಾಗಿಲ ಸಾಲಿನ ಪತೆಂದ ಕಾರಣ
ಶ್ರೀಗುರುವರ್ಧಮಾನಾಂಕ ||

ಮಹಿಯ ಗೆಲ್ಲಂಕವ ವಶಗೈದ ರಾಜನು |
ವಹಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ||
ಸಿರಿಯ ಬಂಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿಕ್ಕಿಯ |
ಮಹಿಯ ಮಂಡಲ ಹೆಸರಾಂತು ||

ಓದಿಸಿದನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ |
ಶ್ರೀದಿವ್ಯ ವಾಣಿಯ ಕ್ರಮದೇ |
ಶ್ರೀದಯಾ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಗಣಿತದ |
ಮೋದದ ಕಥೆಯನಾಲಪ್ತದು ||

ಯವೆಯಕಾಳಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಳತೆಯೋಳ್ ಜೀವಿಪ |
ಸವಿರಾನಾಂತ ಜೀವಲರ ||
ಸುವಿಖ್ಯಾತ ಕರ್ನಾಟ ದೇಶ ಪ್ರದೇಶ |
ಸವಿರ ಕರ್ನಾಟಕವು ||

ಅವರೊಳಗರನು ಆಳುಗಳೆಂಬ ಭೇದವ |
ತವಿಗಳು ಕಾಣುದತಕ್ಕ |
ಅವರಂತ ಕರ್ನಾಟ ದೇಶ ಭಾಷೆಯ ಜನ |
ದವರಲ್ಲ ಶಾಶ್ವತ ನುಬಿದಿ ||

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೂರಾರು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರನು ತಾನು ಬರೆದಿರುವ ಅಂಗಳಲ್ಲಿ “ಕಾನಡಾ ಚೋಳವಿಠಲ ಕರ್ನಾಟಕಹೋ” ಎಂದು ಪಂಡರಾಪುರದ ವಿಠಲನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹರಿಸಿಕೊಂಡನು. (ಈತನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ. ಶ. 1290).

ಇದಿಷ್ಟೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಕೊನೆಯ ದಾದರೂ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸಮಾಧಾನವೊಂದು ಉಳಿದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳ

ಕೊಂಡು ಬಂದ ಯದುಕುಲದ ಅರಸುಗಳನ್ನು ಒಲೈಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಈಗಿನವರೆಗೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

1698ರಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಯೂ, ಮಹಾಕವಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲರಾಯವಿರಚಿತ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳು ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

“ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭೂಮಂಡಲ ಪುಂಡರೀಕ ಕರ್ಣಿಕಾಯ | ಮಾನ ಕನಕಾಚಲ ದಿಶಾಪರಿಯಂತ ಪರಿ ಕರ್ಮಾಲಂ ಕರ್ಮೀಣ | ಭಾರತ ವರ್ಷ ಮಂಡನಾ ಯತ ಭರತ ಬಂಡೋದ್ದಂಡ | ವೈಭವೋತ್ತಮ ಣಾರ್ಯುತ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದೋಳ್ ಕಾವೇರಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದೋಳ್ | ಅನತಿ ದೂರದೋಳ್ | ಎಸೆವ ಮಹಿಶೂರ ಪುರದೋಳ್ | ರಾಜಿಪ ಚಾಮರಾಜಂಗಿ” ಎಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು, ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯುವುದರಿಂದ 1,2,3, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ತತ್ತ್ವಂಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ, ಮೈಸೂರೆಂದು ಕರೆಯುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದರೆ, ಬಹುಶಃ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ಮೊದ್ದಮೇಟ.—ಅದು ಸರಿಯಾದುದು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆನ್ನುವ ಮಹಾ ಹೆಸರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಗೋವಿಂದ ಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ “ತನ್ನ ಮೂವರ” ಕುವರರೋಳ್ ಮೊದಲಿಗನಾದ ಶ್ರೀರಂಗ ರಾಜನಂ ಪೆನಕೊಂಡೆಯೋಳ್ ಇಚ್ಛಾತಂಗೆ ತಲುಂಗ ನಾಡೊಡೆತನಮಂ, ಎರಡನೆಯ ರಾಮರಾಯನಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದೊಳಿರಿಸಿಯವಂಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧಿಪತ್ಯಮಂ ಮೂರನೆಯ ವೆಂಕಟರಾಯನಂ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಆತಂಗೆ ತುಂಡೀರ ಚೋಳ, ಪಾಂಡ್ಯ ಮಂಡಲೇಶ್ವರತ್ಯಮನಿತ್ತ” ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರಿಂದಲೇ ವಿರಚಿತವಾದ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ “ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಬಿನ್ನಪಂ” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ,

“ಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪನಃ ಪ್ರಕಟಿತಾಚೋಪನ ಅಮಿತ ಪರಾಕ್ರಮನ ಅಭೇದ್ಯ ವಿಕ್ರಮನ—ಕರ್ನಾಟಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ” ಎಂದಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂಬುದು ತೀರ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಭುಗಳ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶಾವಳಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಂಶದ ದೊರೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವ ಮಾತುಗಳು ಇಂತಿವೆ :

“ಯದುರಾಯರು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧೀಶ್ವರರಾದ ಈ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಪುರುಷರಾದರು.”

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲೆಯೇ, ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯ ರನ್ನು ಕುರಿತು “...ನಿಖಲ ದೇಶಾವತಂಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಂಪದ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಭೂಷ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಿಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಧ್ಯ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇದೇ ಗ್ರಂಥದ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಕಂಠೀರವ ವಂಶಾವತರಣ ವೈಭವ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ “...ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಾಳಂ ಕಾಯಮಾನ ಮಹಿಸೂರ ನಗರ” ಎಂದಿದೆ.

ಗೋವಿಂದಕವಿ ರಚಿತ ಕಂಠೀರವ ನರಸಿಂಹ ರಾಜೇಂದ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯ ಭೂಭಾಗವೆಂಬ ಎರಡ ನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ 16ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ “...ವಿನುಣರಿಲ್ಲ ದುರ್ಜನರಿಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರೀತಿಯ ಎತ್ತು ಬಣ್ಣ ಪುದು” ಎಂದು ಕವಿಯೇ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರೀತಿಯೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೀವನ ವಿಧಾನ; ಕನ್ನಡಿಗರ “Style of Living” ಎಂದರ್ಥ. ಇಂತಹ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನ ರಿರುವ ನಾಡನ್ನು ಗೋವಿಂದಕವಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ:

“ಆ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಲೋಕ ಪಾವನೆಯೆನಿಸಿ ಸೋತಿದವರ ದುಃಖವ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿಮೊಪ್ಪಿಹಳು.”

ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪ್ರವಹಿಸುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದೂ, ಇದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗವಾಗುವುದೆಂಬುದೂ ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಅದೇ ಗ್ರಂಥದ 2ನೆಯ ಸಂಧಿಯ 67 ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಿದೆ: “...ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ನಾರಿಯ ನೊಸಲೊಳು ಮೆರೆದ ಜಾರುರನ್ನ ದ ಬಟ್ಟನಂತಿಹುದು” ಇದನ್ನು ಹೇಳ ದಾಗಲಂತೂ ಈ ವಿಷಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು.

ವಿಜಯನಗರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಿಧ್ಯಾರಣ್ಯ ರನ್ನೂ “ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ” ಎಂದೇ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಶೃಂಗೇರಿಯ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಈ ಬಿರುದಾವಳಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜರ ಬಿರುದುಕೂಡ “ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯರಮಾರಮಣ” ಎಂದೇ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಇಂದಿಗೂ “ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ” ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾರ್ ವೆರ್ ಎಂಬ ಭಾಷಾ ತಜ್ಞನು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರೋ, ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೋ ಎಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡುತ್ತದೆ:

“.....The Country above the ghats, including Mysore and part of Telingana is called the Karnataka Country...”

ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದ ಕೆಲಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶವೆಂದು ಕಾರ್ ವೆರ್ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ಇಂದಿಗೂ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದೂ,

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂದರ್ಭನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆ ಯನ್ನೆಸಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗವು ‘ಹೊಯಸಳ ಕರ್ನಾಟಕ’ರೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವುದೂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಮಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೆಸರನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದು ಕೆಲವ ಕಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೀಗೇಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ವಿಧಾಯಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಸಂಘ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಕ್ಕಳಕೂಟ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದವು, ಇಲ್ಲವೆ ಒಳ ಗೊಂಡಿವೆಯೆಂಬುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನದ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಉಣ್ಣುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಈ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇವತ್ತು ಏನು ರಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಅಂಗ, ಒಂದು ಭಾಗ. ಮೈಸೂರು, ಯಾವರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಅಂಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮೈಸೂರಿನ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ವರಕವಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಈ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೇ ಹೆಸರಿದ್ದುವುದು ಸೂಕ್ತ ವೆಂದು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ, ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಿ, ಮಾನಸಿಕ ಐಕ್ಯತೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕ. ಆದಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಒಂದು ಜ್ಯೋತಿ, ಒಂದು ಆತ್ಮ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರದವರ ವರ್ಣನೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾವನೆ, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾವನೆ, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಎಂಬ ಭಾವನೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡರಂಥವರು ಸಹ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಮೈಸೂರನ್ನು ಹೆಸರು ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ, ಈ ಸಂಕುಟಿತಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಶಾರ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿದ ಬೇಕು. ಮಾನಸಿಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾ ವನೆ, ಒಂದು ಬುನಾದಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೋಭಾವ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನೋಭಾವ

ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗ ಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ತತ್ಸಂಬಂಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆಯೊಡನೆ ಹಾತೀಯ ಭಾವನೆಯು ಉಳಿಯುವುದೆಂಬುದನ್ನೂ ತಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವೆಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ರಾಜಕೀಯವಾದುದಲ್ಲ, ಇದು ದೈವೇಚ್ಛೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಾಳೆಯೂ ನಾಳೆದೊರೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದೊಳಗೇ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾಸ್ತವ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶಕ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈಗಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ, ಅಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

3 P.M.

ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಭಾವನೆಯಿಂದ ಆಳಿಯದೆ ಬಹು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೋ, ಯಾವುದು ಸೃಷ್ಟಿ ಸಮ್ಮತವೋ, ಯಾವುದು ಸತ್ಯ ಮೂಲವೋ, ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ದೇಹ-ಪ್ರಾಣ-ಮನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಫಕವೋ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿದು, ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಧೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ನಾವು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನಾವ ಬಿತ್ತಾಯ ಇಲ್ಲವೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆನ್ನಿಸದೆ ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣ್ಮೆಯಲ್ಲವೇ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವವರು ಕೂಡ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಜಟಿಲತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯನಿರ್ವಾಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮನಗಂಡ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆಯೇ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ನಿರ್ವಾಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಒತ್ತಾಯ ಇಲ್ಲವೆ ಆಂದೋಲನವಿಲ್ಲದೆ, ಸರ್ವರ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಇಂದಿನ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಉದ್ಭವಿಸದೆ, ಧೈಯಿಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬಹುದಿತ್ತು.

ಸೃಷ್ಟಿಸಮ್ಮತವಾದುದನ್ನು, ಸಹಜವಾದುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೈ ಮುದುಡಿಕೊಂಡರೆ, ಮನಕದಡಿಕೊಂಡರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನ ದಾರಿಗೆ ತರಬೇಡಲಾಗದು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆಯು ನಮಗೆ ವಿಡಿತವಾಗಿದರದು.

ಪುನಃ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವುದು ಬೇಡ. ನನ್ನ ಮಜ್ಜೆಗೇನೇ ಹೇಳುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬರುವುದು ದೈವೀಸಂಕಲ್ಪವೆಂದೇ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ದೈವೀ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವರ್ತಿಸೋಣವೆಂದೇ ನಾನು ತಮಗೈಲರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘದಾತ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ!

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again after half-an-hour.

The House adjourned for Lunch at Five minutes past three of the Clock and re-assembled at thirty five minutes past three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಮೈಸೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾವನಾ-ಪ್ರಧಾನವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಅರ್ವಾಚೀನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಮೈಸೂರ ಗಮನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ “ಕವಿಸಮಯ” ಎನ್ನುವ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂಥ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು “ಯದುರಾಯರು ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶಾಧೀಶ್ವರರಾದ ಈ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಮೂಲ ಪುರುಷರಾದರು. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಒಡೆಯರಾದರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರ ಈ ವಾದವನ್ನೇ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪಾಂತ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂಥ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಅರಸರು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಅರಸರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿಸಮಯವೆಂಬುದು ಹೇಗಿರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ “ನಿಲಿದೇಶಾವತಂಸ ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನಪದ ಸಂಪದದ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಭೂಪ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಧ್ಯೇದೀಷ್ಯಮಾನ” ಎಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅವರು “ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನಪದ ಸಂಪದದ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಭೂಪ ಶ್ರೀ ಮಹಿಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಧ್ಯೇದೀಷ್ಯಮಾನ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರಾಜರು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನಪದದ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಭೂಪರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅನೇಕ ರೀತಿ ವಿಚಾರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಆಗ ಹೀಗೆ ಇತ್ತು, ಹೀಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಪ್ತಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವೇ. ಆದಕಾಗಲಿ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರುದೇಶ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶ ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಪದ ರಾಜ್ಯವಾಚಕ. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವ ಪದ ಒಂದು ನಗರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದು ಕೇವಲ ನಗರ ವಾಚಕವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ರಾಜ್ಯವಾಚಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅನೇಕರು ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಇದನ್ನು ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅನಗತ್ಯ ಎಂದೂ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರುದೇಶ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ರಚನೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಜನರು ಸೇರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳ ಜನರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕೇಂದ್ರಣ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಎರಡನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಕ್ಕಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇದು ತೀವ್ರದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಇಂಥ ತೀವ್ರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ನಾಯಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಎ.ಐ. ಸಿ.ಸಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಪುನರ್ರಚಿತವಾದ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ “ಮೈಸೂರು” ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯೂ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಈ

ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಾಯಕರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಭಾರತದ ಲೋಕ ಸಭೆಯೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಗಹನವಾದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೂ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ, ಅನುಭವಿಗಳೂ ಆದ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಗಹನವಾದುದೇನೋ ಹೌದು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾತಸ್ತ್ಯ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರು ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಆದಳತಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಯಾರೂ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಾಂಜಿಕೆಯು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೋ ನಾನೂ ಅದೇ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈಗ ಏನು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆಯೋ ಅದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಪುನಃ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘವಾದುದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಇವೊತ್ತೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸನಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತಗಳೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸರಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎಂದೇ ಆಗಬಹುದು. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸರಕಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತವೇ ಆಗಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಆಗದಿರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅವರಿಗೇ ಬಿಡೋಣ. ಈಗ ಈ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರಂತಹವರೂ ಹಿರಿಯರೂ ಆಗಿರುವ ಮುಖಂಡರು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅಪ್ಪಾಣಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿರನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮುಖಂಡರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಬರೀ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದೆ ರೋಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂಬ ಹೆಸರಿಂದರೆ ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮೀ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಏನೋ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದಿದ್ದರೆ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವೆಂದು ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾವನೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತದಿಂದ, ದಿಕ್ಕಿಕ್ಕಿಗೆ, ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ, ಹಾಗೆ ಊರಿಗೆ, ಹಾಗೆ ಬೀದಿಗೆ, ಆಮೇಲೆ ಮನೆಗೂ ಭೇದವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

4 P.M.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಕಾಲ ಆಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲೇ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು. ನಾಮಕರಣವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುದ್ದು ಹೆಸರು ಒಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಮುದ್ದು ಹೆಸರನ್ನೇಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು? ವರ್ಷಾಂತರಕಾಲ ಒಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದು, ಆ ರೀತಿ ಕರೆದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದರೂ 11 ದಿನ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರನ್ನೇಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು? ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಸರಿಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಭವಿಷ್ಯ ಕೇಳಿ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಡಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯವೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸಮಿಶ್ರಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಕರ್ಣಾಟಕ

ವೆಂದು ಕರೆದರೆ ಕನ್ನಡದೇಶವೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳ, ಮದ್ರಾಸ್, ಬರಿಸ್, ಕೇರಳ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ವಿಚಾರಪರರಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣದ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣದ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೈತ್ರಿಪ್ಪ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಳು ವರೂಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಭಾಷೆಗಿಂತ ದೇಶ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಮತೆ, ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಯಾದಾಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಲಿ, ತುಮಕೂರು ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಂಧಕಾರ್ಯಗಳ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂಕೂಡ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದವರಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮೈಸೂರು ಮುಖಂಡರು ಮೈಸೂರು ರನ್ನೊಳಗೊಂಡೇ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು. ಆರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಭಾಗದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷನಾಪ್ರಧಾನವೆಂದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರಪರರಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಾಗ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶವೆಂದೇಕೆ ಹೆಸರು ಬಂತು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಾರಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಅಂದರೆ ಭಾರತ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಪ್ಪಾಣಿ ಒತ್ತಾಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳ ದಿವನಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ ವಾಚನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೇ ಏನಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಲಹೆಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಯಾವುದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೈಕರಾಜಿಕರಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೇವಿನಾ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈಗತಾನೆ ರೋಕನಥಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯಸಾರಿ ಈ ನೂತನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೂ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯ ಅರ್ಜಿಕರನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“Parliament may by law:—

(a) form a new State by separation of territory from any State or by uniting two or more States

(d) alter the boundaries of any State.

(e) alter the name of any State :

Provided that no Bill for the purpose shall be introduced in either House of Parliament except on the recommendation of the President and unless, where the proposal contained in the Bill affects the area, boundaries or name of any of the States, the Bill has been referred by the President to the Legislature of that State for expressing its views thereon within such period as may be specified in the reference or within such further period as the President may allow and the period so specified or allowed has expired.”

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಮಿ. ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಇಂಥ ಸಭೆಯ ಸಲಹೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಕೊಡ

ಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಸೇರುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅನೇಕರು ಒಂದು ನೆಯಮು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಸ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ನೆಯಮು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗದೇ ಇರಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಎರಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಒಂದು ನೆಯಮಾದಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ತಾವು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಇರಲಿ, ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಂತರೋಪದಿಂದ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವಿಚಾರ ಎನಿಮು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಗೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಬೆಂಬಲ ಇರುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಬಹುಮತಕ್ಕೆ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ, ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಲೆ ಬಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿ ಇದಕ್ಕೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ, ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬಿಡೋಣ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನಾವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೇವರು ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಬಹುಮತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದರೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಇರಲಿ. ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ‘ಮೈಸೂರು’ ಎಂದು ಇರಲಿ ಎಂದರೆ ಅದೇರೀತಿ ಇರಲಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಕೇವಲ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು—ಇವೊತ್ತಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಆಗಲಿ—ವಾತಾವರಣ ಕಹಿಯಾಗಿ ಇರದೆ ಬಹಳ ತಿಳಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ವಾತಾವರಣ

ಕೂಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ತಿಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ವ್ಯಕ್ತವಾದಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದವರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಅಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೆಸರಿರುವುದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರುವುದು ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲನಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಲೋಕ ಸಭೆಯು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಾಜ್ಯ ಗೊಂದಲದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೆಸರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಏಕೆ ಇರಬೇಕು 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಏಕೆ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರವರ ಸ್ವಂತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಸಭೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri MAHMOOD SHARIFF (Broadway).—Sir, the resolution before the

House is as to whether expanded Mysore should retain its own name or whether in the present circumstances the name should be converted into Karnataka State. The question of nomenclature of the State has been raised again and again not only in Mysore but also outside it so that it is not the first time that this question has propped up engendering serious controversy. Therefore I would urge upon the attention of my colleagues here that we should not be over-sentimental, over-emotional while considering the question but decide it in a proper manner exercising a serious outlook and to decide in such a manner as to redound to the credit of this august House.

You may remember, Sir, that long ago, far prior to the merger of the upper Mysore with the lower Mysore so to speak, several meetings, several conferences were held consisting of those persons to consider the desirability, the feasibility or otherwise of having one unit or having two units. In those meetings, it was decided by practically a majority that while retaining the name as Mysore State, a united State could come into being. Therefore, I do not think it is necessary for us to consider the whole thing again. May I ask whether it is just on the part of some of those, at any rate who participated in those deliberations or meetings, whether it was merely a question of exigency?

May I ask whether it is just for them to resile from the position which they took up; is it a very appropriate action; should not their word and deed be uniform? Therefore, I would appeal to them to exercise some restraint upon their emotion and come to a settlement which seems to be fair. Again, may I remind you that this question had a triangular aspect about it, namely, those persons who wanted Karnataka, those persons who wanted a separate Mysore and also the High Command. I know for certain that this question was thrashed out before Shri Dhebar, President of the Congress and as I said there was a triangular meeting and at that meeting it was decided that it must retain its old name. Therefore, with all the sincerity at my command I

(SRI MAHMOOD SHARIFF)

would say that there is no need for a change of the name.

Coming to the historicity of this name 'Mysore', long before the advent of Hyder Ali and Tippu Sultan, the old rulers of Mysore did rule under the name of Mysore State. When Hyder Ali Khan and Tippu Sultan came to power, then also they ruled, they carried on the administration under the name and style of Mysore State. After the downfall of Srirangapatam, what happened was the whole thing came under the suzerain power of the British; even then as a matter of fact it was carried on under the name and style of Mysore. Such being the case, is it opportune for us now to change it, to see that the nomenclature is changed to Karnataka? That apart, so far as the Mysore State is concerned, it conjures up a picture, in the minds of outsiders, of a State which was regarded as one of the best administered units of India. It was the first State as a matter of fact which introduced parliamentary institution; it was the first to start a University; under the name of Mysore it came to be placed on the high pedestal. Such being the case why should we not carry on the whole administration under the name of Mysore? Linguistically—I am sorry I am not a linguist—so far as Mysore is concerned, wherever 'M' comes and wherever 'S' comes, a combination of these gives us a symphony.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—If there is 'K' will it give a discordant note?

Sri MAHMOOD SHARIFF.—So far as K is concerned, it jars on our ears. So far as I am concerned, I prefer M and S to K. These are some of the reasons for not making any change. Apart from that, so far as Vijayanagar is concerned, it was regarded as a Karnatak. Let us not mix up these things. My humble appeal to my colleagues is to exercise sobriety in this matter. Let us carry on for some good time and afterwards if we feel there is necessity for a change, then we will think of doing it. I would appeal to the mover not to press the Resolution.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು

ನಡುಕಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದಿದೆ, ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ, ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಠರಾವು ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೈಪೋಟೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ರೂಪದಿಂದ. ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಡಿಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳ ಒಂದು ರೂಪರೇಖೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಠರಾವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಸ ಫುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶ ನಡುಕಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಂಗನೋಡಿ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ, ಅಥವಾ ಜಗನ್ನಾಥ ಅಥವಾ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ ಮುಂತಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ವಾತ್ಸೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ರಾಜಕೀಯದ ಮಗುವಿಗೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ತಕ್ಕಂಥ ಮಗುವಿಗೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಾದವನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಎರಸವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಮಗುವು ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಬಂದಮೇಲೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಾದು, ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಹೊಸರಾಜ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು 1-11-1956 ರಲ್ಲಿ. ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸ ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗುವುಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕು, ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡಬೇಕು ಮೈಸೂರು ಪಂಡಿತರ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೇ ಅಥವಾ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೋ ನೋಡಬೇಕು, ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವುದು ಶುಭ, ಯಾವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ ಬಂದಿರತು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೊಸರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು, ಮಗುವು ಹುಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಹಮದ್ ಪರೀಫ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಅನೇಕವೇಳೆ ಹೊಸರಾಜ್ಯವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಬಹುತರ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳು ನಡೆದು ಆಪ್ತರಾಗಿ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದೂ ನಡುಕಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರ.

ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಕರೆ, ಕಂಚಿ, ಕಚ್ಚಿ, ಅಥವಾ ನದಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸಾಗರವನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕುಂಚಿಯನ್ನು, ಅಥವಾ ಕರೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಶಾಲವಾದ ಒಂದು ನದಿಯನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಅಥವಾ ಸಾಗರ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದೆ ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

4-30 P.M.

ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದ್ರಾಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಸೇರಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಯಾರು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ merge ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೆ. ವೀರಪ್ಪ.—ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದ್ರಾಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಇದೆ, ನದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಸಾಗರವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ನದಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಸಮುದ್ರವಾಗಲಾರದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಾತಾವಾರಣದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ನಾಮಕರಣ ಉತ್ಸವ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಇಡೀರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಡಿಸುವಾಗ ಆಂತರಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯು ಉಂಟಾದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ನಕ್ಕ, ಧರ್ಮ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಕಾರವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸದಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ವಿಜಯನಗರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಧ್ವಂಸಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳು ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 1911ರಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಹೆಸರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ತಿರುಳು ಇದೆ, ನ್ಯಾಯ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು, ತತ್ವಮರೆತು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗೆ ಈಗ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು

ತಪ್ಪು. ಇಂದು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಬೇಕು. ಮೈಸೂರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಒಳಗೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಯೋಚಿತ. ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಬಾವಿಯನ್ನು ಸಮುದ್ರವೆಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಕೇಳಬೇಕು, ಇವರನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಂದು ನಾವು ಕೂಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಹಿತಕರವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯನಾಥನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದಾರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಕೃಷಿ ಭಾಗಗಳು ಬಂದಿವೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೊಬ್ಬಿಗನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟ ಜನರ ಈ ವಿಶಾಲ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಾಂಶಿಯು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಅಣ್ಣಾರಾವ್ (ಅಭ್ಯರ್ಥಿ) —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೂತನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಸಲು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದೂ ಮತ್ತೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಎರಡು ವಾದಸರಣಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಷ್ವ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲದೆ ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮೆಚಾರಿಟಿ ಮತದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಭಾಗಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಭಾಷೆ, ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಇತರ ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದಾರೆಂಬಂತಹ ವಾದ ಇದೆ. ಆ ವಾದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬಹುದು. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 14 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಂಜಾಬಿನವರಾಗಲಿ, ಮದ್ರಾಸಿನವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದಿನವರಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಮನೋಭಾವ ವಿನಿಮಯವೆಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಅಣ್ಣಾರಾವ್)

ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಪಾದ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆತ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ, ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯ, ಅಂಜಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಗೌರವ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರತಕ್ಕದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾತ್ಮ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶ್ರಾಂತದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ನಗರಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ತರಕೂಡದು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಹೊಲವಿರುವ ಸೂಜಿಗೆ ದಾರವನ್ನು ಪೋಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆಯೋ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇತರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು, ಕರ್ಣಾಟಕ ಹೆಸರು ಬೇಡ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತೇ ವಿನಃ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈತರಹ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೆಸರನ್ನು ಡೋಣವೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಲಂಗಾಣವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಅದೇ ಅಂಥ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರು, ಆದ್ದರಿಂದ ತಲಂಗಾಣ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಅನೇಕ ಲೇಡರ್‌ಗಳು ರಾಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಲಂಗಾಣವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಕೆರೆ ಹೋಗಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿತು. “ನನ್ನ ನೀರು ಸುರಿದರೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ನೀನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನಲ್ಲ ಕಾಣಿಸುವೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಏನು ರಾಖುವಿದೆ?” ಎಂದು ಆಗ ಕೆರೆಗೆ ನದಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿತು: ನದಿ ಹರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದು. ಆ ರೀತಿ ಹರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಕ್ಕಿದರೆ ನಾನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣದಾದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದೇ ಸಮಾನ ನಾವು ಹರಿಯುವ ನದಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆ ವಿಚಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನದಿಗಳು ಭಂಡಗಳ ಮೇಲೆ

ಹರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇ! ಅವಕಾಶ, ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮೊದಲು ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ; ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ರಾಸ್, ಮುಂಬೈ ಭಾಗಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕು. ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಏಕೀಕರಣವಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ, ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟುತರವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಆಗ ನಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾದುದಿಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಪ್ರಚಾರ ವಾದೀತು! ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು. ಹೆಸರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು! ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಇರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮೊದಲು, ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮೊದಲು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಕಡೆಯ ಮಾತು. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ, ಎಲ್ಲಾ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲ್-ಬ್ಲಂಡ್ ರೀಸರ್‌ನಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಾರದು. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಮತ್ತು ಮೈನಾರಿಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಒಂದು ರಾಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಕರೆಕ್ಟ್ ವೆ ಇನ್‌ಡಮ್‌ನಿಂದ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈದರುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿದ್ದು, ಮನಸ್ಸು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. “ಕರ್ಣಾಟಕ”ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಇದಲ್ಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ನಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮಡಿಯಿಂದ, ಕ್ಲೆನ್‌ಲನಸ್‌ನಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂದೇಹಯುತವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಡಿಯಿಂದ, ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೈದರುದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್‌ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಆಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈ ಕಮಾಂಡನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು, ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇದಲ್ಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಆದ್ಯಗೋಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅದು ನದಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—How many members are going to take part in the debate?

(A large number rose)

Mr. SPEAKER.—How is it possible to accommodate all in one hour?

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Is it necessary to conclude the debate today itself?

Mr. SPEAKER.—Even otherwise, I cannot give chance to many members.

*Sri N. RACHIAH (Hunsur).—Sir, the parliamentary system and convention is for the Speaker to take the opinion of the House. Even this morning you called the Mover of the Resolution to speak on the previous resolution even when so many of us wanted to speak on it. I request the Chair to give as far as possible more time and take the opinion of the entire House. We are prepared to accept whatever the House decides unanimously. Under the apprehension that some people may oppose or support, if a time limit is imposed on us and all of us who want to participate in the debate are not given a chance, I am afraid it will have serious repercussions.

Mr. SPEAKER.—After all, where is the apprehension? I have no apprehension. I am not bothered whether the State is called "Mysore State" or "Karnatak State". I have said so many times in the public that I did not mind whether the State was called "Mysore State" or "Karnatak State", but I have to regulate the debate. So, if many members want to take part, I have to cut the time. I shall read the rule in this behalf:

"No speech on a resolution, except with the permission of the Speaker, shall exceed fifteen minutes in duration."

So, I can cut the time and I desire to restrict the time of each member to 10 minutes . . .

Sri N. RACHIAH.—This resolution may be postponed to some other day in which case many Hon'ble Members will have an opportunity to have their say on this issue.

Mr. SPEAKER.—It is for the Hon'ble Member to plead with the Chief Minister. If he is agreeable to give one more day for this, I have no objection.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sir, I want clarification. You were pleased to say that you were not bothered as to what the name was. That is very important. This

resolution is being discussed and unfortunately if the Mover decided to put it to vote and if the House is equally divided, you will have to give your casting vote. Under those circumstances how can you say that you are not bothered as to what the name of the State is?

Mr. SPEAKER.—I request the Hon'ble Member not to think in a hypothetical way. There is no such occasion now.

Sri N. RACHIAH.—Sir, will you make a note of the names of members who want to participate in the debate? There must be an order of priority. We cannot get up hundreds of times and sit down without getting a chance and at the same time see another Hon'ble Member who gets up for the first time getting a chance.

*ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಇದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರ. ಈ "ಕರ್ನಾಟಕ", "ಮೈಸೂರು" ಎನ್ನುವ ಪುಟ್ಟ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ? ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇನ್ನತ್ತೇ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ತಾಪ್ತ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಜಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ, ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇವತ್ತು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು. ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮುನಿಸ್ಕರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡಿ. ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ, ಈ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾತ್ರ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಡೆಸರ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಬಿನ್ನಿ ಭಾವನೆಗೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಹೆರರಿಗೆ ಸಾಹಿತರ ಒಂದು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಕವಿಯೋ ಆಗಲಿ, ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ, ತನ್ನ ಮನೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ)

ದೇವರು, ತನ್ನ ನಾಡು, ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ. ಹಾಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಕವಿ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯೂ ಅದನ್ನು ಓದಲಿ ಎಂಬ ಆಶೆ ಕೂಡ ಆಕಸಿಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನಮ್ಮ ವಿವ್ಯಾಭಾಸದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈರಾತರವರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದಾಗ ಇತರ ಕವಿಗಳ ಟೀಕೆ ವಿಪರೀತವಾಯಿತು; ಇವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕುಲಗಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಲ ಅಷ್ಟೇ ಪೀಠದಿಂದ ಕೈರಾತರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ವಾಕ್ಯವಿದೆ:—

“ಹಲಿವರು ದುಡಿದು, ಅರಹೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವ ಕಡುಬದವ ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಕ್ಕು ನಗೆ ದಾಟಿವೆ ನಾಕಾ. ಜನ ಮೆಚ್ಚಲಿ, ಜನ ಮೆಚ್ಚಿ ದಿವಲಿ, ಇವೇ ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುರಿ.”

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಡತನದ ಸ್ಥಿತಿ, ಒಂದು ನಿರೋಧದ ಸ್ಥಿತಿ, ಒಂದು ಅವಿದ್ಯೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿಲ್ಲ; ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ, ನಮ್ಮ ಭೂಗೋಳ, ನಮ್ಮ ಭೂಪಟ ಮತ್ತು ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರಿಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವೇಳೆ ಬಂದಿದೆಯೇ! ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಬಹಳ ಆತುರವಾಗಿ ತಂದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಮನಗಟ್ಟಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾತರವರು ಭಾಷಾ ಮಾಡುವಾಗ, ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸೂ ಮಿಲನವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾತರವರನ್ನು, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿವೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವವರ ಮನಸ್ಸೇ ಮೊದಲು ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದು ವಾದವಾದ ತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿ

ನಲ್ಲಿ ಇತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಲೀನವಾದುವು; ಅಥವಾ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿದ್ದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಒಂದಾಯಿತು ಎಂದಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆಯೋ, ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟೇ ರಾಧ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. “ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ” ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿವೆಯೇನು! ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಗೋವಾ ಸೇರಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅದು ನಮಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಅಡ್ಡ ಮಿಷನ್‌ನೋ ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನಾ, ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯೇ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಜಾಸ್ತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದಿವನ ಇದ್ದು ಅಳಿಸಿಹೋದ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕವಾಚ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ, ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಸೋಪಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಸೋಪ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡರ್ ವುಡ್‌ನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಉಡ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು? ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸು, ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು; ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಗ್ಯೂಪ್, ಆಕಸೆ ಗ್ಯೂಪ್ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು? ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವರಾಜ್ಯ ಭಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಾಧನೆ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಯಾರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಪರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವನಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಲಿ, ಅನಾಗ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾನೂನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಡಾಲರವರು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಮ್ಮ ಭೂಗೋಳ, ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ, ನಮ್ಮ ಭೂಪಟ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇರುವುದನ್ನು ಆಳಿಸಿ ಎಂದು ಆತುರವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಮೇಯ ಏನಿದೆ? ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಜನತೆ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒದಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅಭಿವಾಸನದಿಂದ ಒಂದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ, ಗ್ರೂಪ್ಸ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಇಷ್ಟು ಅತುಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೇಯವೇನು? ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ, ಆಮೇರೆ ನಮ್ಮ ನಿಯಮೋಗ, ನಮ್ಮ ಅವಿದ್ಯೆ, ಮತ್ತಿತರ ದೋಷಗಳು ಹೋಗಿ, ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ನಾವು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಾಷೆ ಗೋಸ್ಕರ, ಹೆಸರಿಗೋಸ್ಕರ ಒದ್ದಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ನೀದೆ! ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಬೇರೆಕೆ ಭಾಷೆಗೋಸ್ಕರ, ಯಾರೂ ಹೋರಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ 14 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ತಮಿಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು; ಬೊಂಬಾಯಿನವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು; ಕೇರಳದವರು ಆವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು! ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲು ತೆರಕೆಗಳು ಮಾಡಿದರು; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಾಯತೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕನಡಿಗೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ, ತೆಲುಗೂ, ತಮಿಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ 200 ಜನರಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಆಡಿಕೊಂಡು, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇಭಾಷೆ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ತಂದದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಆತುರಪಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಸೆರೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಹೋಯಿತು, ಹೊತದಾಟವಾಯಿತು, ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಒಂದು ಉಪ್ಪಿಕ್ತವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರಾಜರಿ ಹಾಕಿದಾಗ, ದೈವವಶಾತ್ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಬಂದ, ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಈಗ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಬೇಕು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು, ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಕೊಂಚಭಾಗ ತಮಿಳು, ಕೊಂಚಭಾಗ ಮರಾಠಿ, ಕೊಂಚಭಾಗ ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷೆ ಅನುಕರಣಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ಎಂದು

ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗ ತಂದದ್ದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳೆದು ಬೇಕು. ಕಾಲ ಪಕ್ಕ ಆಗುವವರೆಗೂ, ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಠರಾವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಠರಾವು. ಈ ಠರಾವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯು, ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದಂಥ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇನು ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಸೂಚಕರು ಏನೇ ಹೇಳಿರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳುವಂತಲೇ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಈಗ ಈ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗೃಹಾಂಗವೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ವಿರೋಧವಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗ ಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎರಡನೆಯವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಹ ನಾನೇ ಎರಡನೆಯವನು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಈದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ವಿರುದ್ಧವಿರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೂ ಸಹ ಹಿಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರಿದಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಯುತ ಪಂಡಿತ ಸಹೋ ಅವರೂ, ಬಾಬೂರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವನಾಥ್ ಥೇಬರ್ ಮತ್ತು ಪಂತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆ "ಹರಿಜನ" ರೆಂಜಿ ಹೆಸರೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಲಿ; ಆ ಹೆಸರಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಈಗ ಸದ್ಯ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ನೈತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಾಜಕೀಯ—ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ—ಜನರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ವಿಚಾರ ದೇಹಲವಲಯದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ)

ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಿರಿಯ ನಾಯಕರುಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಿತ್ತಾಡಬೇಡಿ. ಇದೊಂದು 5 ಜನ ಸಹೋದರರ ಒಕ್ಕೂಟ, ಮೈಸೂರು ಕಿರಿಯಣ್ಣ; ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಉಳಿದ 3-4 ಭಾಗಗಳು ಕಿರಿಯಣ್ಣಗಳು, ಹೀಗೆ ಸಹೋದರರುಗಳಿಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವುಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಸವರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯನಾಯಕನು ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಮುದ್ರೆಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮುದ್ರೆಬಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ 11 ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಇನ್ನೂ 12ನೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಆರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ದಿವಸ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 45 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ಅನೇಕ ತತ್ವ ವೇದಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ, ದೇವರಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು-ಗಾಂಧೀಜಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೇ ಇಂದಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ-ಇಂದಿಯಾ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆದಮೇರೆ ಭಾರತದ ಮೊದಲನೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಈ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಾ ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಇವರು ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ವೇದಾಂತ ನೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕವರು, ಗಾಂಧಿ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ವಾದಿಸತಕ್ಕವರು ಅದಿಕ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೇಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಕಳೆಯ ಪುರಾಣ. ಅದನ್ನು ನಾವೀಗ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Here, there is nothing for one's need; there is everything for one's greed. In other countries, there is everything for one's need; there is nothing for one's greed. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿನ್ಯಾಸ ಬೇರೇ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ 29 ಜನರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಕೆ. ವಿರೇಣ್ಣಗೌಡರು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹರಿಜನಾಂಗದವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಆದರೂ ಈ ದಿವಸ ಕರ್ಣಾಟಕದ ನಾಲಿನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹರಿಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿದ್ಯಾ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರದೇಶ

ಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸಬಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆತು ನಮ್ಮ ವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಜಯ್ಯ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿತರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಠರಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಣ ವೇದಾಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ, ಈ ದಿವಸ 45 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹರಿಜನವರ್ಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರನ್ನೇ 'ದೇವರಂದು' ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗಿಂತಲೂ ಬಾಯಿಜೋರಿಸುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಈಗ ಶ್ರೀ ವಿನೋಬಾಭಾವೆಯವರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಚಳವಳಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬರಿ ಪುರಾಣ-ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನಾನೆಸಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ-ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಭೂದಾನ ಚಳವಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ 'ಸೊನ್ನೆ' ಬೆಳಗುವುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿದೆ! ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ವೇದಾಂತ ಹೇಳಿ ಜನರನ್ನು exploit ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವ ಬದಲು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಗೇಣಿಶಾನನ-ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಿರಿ. ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಐದು ಸೇರು ಆಕ್ಕೆಯನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹತ್ತು ಸೇರು ರಾಗಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಲಿ. ಆಗ ನಾವು ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನೂ ಈ ಠರಾವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ನ್ಯಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇರೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳೊಂದೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭಕ್ತ ನೆಲ ಸಲ-ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ಕೊಂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿ. ಆಗ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರೇಕೆ, ನಾನೇ ಇಂಥ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಅಡಚಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ದುಸ್ತರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವೀಪೀಯ ಪಾಂಚಜರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಗಾಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿರುವಾಗ-ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೇ ಒಂದು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆಗೆ ನಾನು ಬಂದಿತ್ತೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರ ಕ್ರಾಂತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ

ದಂಗೆ ಏಳುವಂತಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ.....He who does not love his neighbour, does not love God ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ನೆರೆ ಹೊರೆಯವರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರಿ. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ತನಗಿಂತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಈಗ ಅದ ರಂತೆ ಯಾರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ? ಆಗ ಬಸವಣ್ಣ ನವರೇನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಗೊತ್ತೇ? ಮಧುವರಸಯ್ಯನ ಮಗನಿಗೆ ಅರಳಯ್ಯನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಲಂಗಾಯಿತರು ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು ನೆಂಟನ್ನನ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ ಆಗ ಅದು ಲಂಗಾಯಿತರ ರಾಜ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ S.R.C. ಪರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಅವರು ಹೇಳು ತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದೇ ಹೆಸರಿ ಡೋಣ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರೂ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯು ವಂಥಾ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿ ದೇಶ ಕಟ್ಟು ವಂಥ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮರಾಠಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಉರ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮಲೆ ಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡು ತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಗಳು ಏನೇ ಒದಗಿರಲಿ ನಾನಂತೂ ಈ ಠರಾ ವಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಾಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ದೇವರೇ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಭಗವಂತನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಿರುವ ಆ ಅವ ಕ ಶವನ್ನು ನನಗೇ ಕೊಡಲಿ. ಆಗ ನಾನೇ ಈ ಠರಾ ವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾತಿಯವಾದ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳು ನಡೆ ಯುತ್ತಿವೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವ ವಲ್ಲದೆ? ಆ ಉದಾರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಗಳು ಹೊರಬೀಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲ; ಈ ಅಸಂಖ್ಯಯಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶ ದಿನ ಚರಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಕಾರ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವೇದಾಂತಗಳು ಹಾಗೆ ಒತ್ತಿಹಿಡಿದಿರು. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ಆಚರಣೆಗೆ ತನ್ನಿ. ಏನೋ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ—ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವ ನೆಯಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನೀ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾ ಡಳಿತ. ಆದಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ನೂಕ, ಎಚ್ಚ ರಿಕೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. "Change your heart and sacrifice in the interest of poor people and deserving young people." ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ

ವಾಗಬಹುದು. ಬೋಬಾಯಿ, ಮದರಾಸು, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಳಿವೆ ಇದರಲ್ಲಿ...

Mr. SPEAKER.—Please close it, it is time.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, "ಮೈಸೂರು" ಮತ್ತು "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿರಸವನ್ನು ತರುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಮತ್ತು "ಮೈಸೂರು" ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನ ಏನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆಲವರು "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಎಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು "ಮೈಸೂರು" ಎಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬ ವಿಪಾದಕರವಾದ ಅಂಶ. ಇದ ರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಇತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸವಿನಯ ವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಹೀಗಿರು ವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ನಾವು ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಏನು ಹೇಳಿಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒದರಾಗಿ "ಕರ್ಣಾಟಕ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರಸನ್ನ ಕಾಫಿ ಹೊಟೆಲು" ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನೇನೋ ಜೋರಾಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರಾ ರಾದ ಅಯಿರವರು ಬೆಳಗಾಗುತ್ತರೇ ಪಾಲೇ ಎಣ್ಣೆಯ ಡಬ್ಬವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಾಲಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಂದು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರು ತ್ತಾರೆ.(ನಗು)

ನಾವು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದಾಗಲಿ, ಮೈಸೂರು ಎಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ಅ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅದರೂ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬಹುದು.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ "ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರಸನ್ನ ಕಾಫಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿಂದ ಪ್ರ.)

ಹೊಟ್ಟೆಲು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ “ಸುಭಾಷ ಚಾಕು ಮತ್ತು ಕತ್ತಿ” ಅಂಗಡಿ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೋರ್ಡು ಬರೆಸಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿನೋಡಿದರೆ ಸಿಗುವುದು ಬರೀ ಮೊಂಡಗತ್ತಿಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯ ದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಈ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಜನರೂ ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಭಾಗದ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಏನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಾಂತದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ಮಹತ್ವರವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವರವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಸರನ್ನಡ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ “ಜಮಖಂಡೀ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಹೆಸರು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂವರು, ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಸಮ್ಮತಿಯಾದ ಹೆಸರೇ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗ “ಭಾರತ” ಎನ್ನುವುದನ್ನು “ಇಂಗ್ಲೆಂಡು” ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಝಂಡಾವನ್ನು ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತ ದೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಜವಹರಲಾಲ್‌ರು, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು, ಅವರ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಸತತವಾಗಿ ದುಡಿದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡುದು ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗದ ವಿಚಾರ. ಇಂತಹ ತತ್ವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಅದು ಧರ್ಮ ಈಗ ಒಂದಾಗಿರುವ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು, ಮುಂಬಯಿ ಭಾಗದ ಮತ್ತು

ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿರುವ ಯಾರೇ ಆಗಲೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿ, ಬಂಧುಗಳಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದು ಯಾವ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸೇರಿದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸು “ಕರ್ಣಾಟಕ”ವೆಂದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ “ಮೈಸೂರು” ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಾಗ ಹೇಗೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಡಬ್ಬಿಕೆಂದು ಕೋರಿುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ರಿಗೊಬ್ಬರು ಎರನೆಯಲ್ಲ ದಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಜಡ್ಡಿಗೆ ಜಡ್ಡೆ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಲು ವಕೀಲನಾದವನು ಸರಿಯಾದ ಆರ್ಗ್ಯು ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜಡ್ಡಿಯಾದವನು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

5.30 P.M.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆ ಕೂಡಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆದರೆ ಹೆಸರಿನಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿಸಬೇಕು. ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅದೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃತೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಹು ಮಂದಿ ಕನ್ನಡಿಗರೇನಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಸಮಯ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು.

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ನೂಕುವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪದಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಸವ್ಯವನೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ತಂದಿರುವ ಠರಾವಿಗೆ ಸಮಯ ನೂಕುವಾಗಿದೆ, ಈ ದಿವಸ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ದಿವಸ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ನಿಯಮಗಳ ರೀತ್ಯ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ದುಷ್ಕಾಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಈಗ ತಂದಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡ ಮೈಟಿಯವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಲು ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri Laxman Balaji Birje spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this volume.]

ಶ್ರೀ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕುಂದಾಪುರ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಠರಾವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದವಾಗುವಾಗ ಇದು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರಿಗೂ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿವಾದ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಈ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಿಂದೆ, ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದ ತುಟ್ಟತುಡಿಯಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದರೆ ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೇ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು. ಆಡಳಿತವು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ, ವಿದ್ಯೆಯು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹೀಗೆ ಯಾವುದನ್ನೇ ನೋಡಿದರೂ ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯ ಯಾವುವಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಅದುವ ಜನರಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಶೆಗೆ ಕಾರಣ ವೇನಿತ್ತು? ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರವಾದಿ ನೋಡಿದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರ

ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಜನ ತುಳುಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಮದರಾಸು ಅಂತಹ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮಗೆಬೇಡ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಸೇರಿದ ಧಾರವಾಡ, ಕಾರವಾರ ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿಜಾಪುರ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವು ಬೊಂಬಾಯಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನ ನಮಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಬೇಡ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಮಾಡಿದ, ಇಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು? ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ಈ ತಮಿಳರು ಮತ್ತು ಅಂಧರು ಬಹಳ ತುಟ್ಟಿ ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಏನೇ ಇರಲಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜಿಲ್ಲೆಯವನಾಗಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾದಳದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕೇರಳದವರು ನಮ್ಮ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಾದರೆ ಮಂಗಳೂರನ್ನು ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಬೇಡ; ನಮಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನ, ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ತಮಿಳರು, ಅಂಧರು ಮಧ್ಯೆ ಸೇರಿ, ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಗುಂಡಪ್ಪ ಮಧ್ಯೆ ಮೇಣ ಸಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಚುಟ್ಟಿ ಆಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ, ಬಹಳ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವತ್ತಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನೋಡಿದರೆ, ಗುಜರಾತಿನವರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಈ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂದರು, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ, ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು. ಆಯಾಯ ಭಾಷೆಯ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ, ಒಂದು ನಂಸಾರ, ಬಾಕಿಯವರು ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದು ಕಾಣುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ, ನಾವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಮದರಾಸು ನಮಗೆಬೇಡ, ಬೊಂಬಾಯಿನ ನಾಲ್ಕು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ನಮಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟಮಾಡಿದೆವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ರೋಷಾವೇಶ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರೋಷಾವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟಿ)
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬೊಂಬಾಯಿನ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯಜನತೆ ಒಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬರುವವರು? ಎದ್ದಾವಂತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರದ ಜನ ಮಾತ್ರ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿಕವಾಗಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನವೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿಯವರಲ್ಲ ಎಂದು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮೀಕರಣವಾಗಿರ ಬೇಕು, ಭಾಷೆಯು ನಮ್ಮ ಈ ಕನ್ನಡ ಜನರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಿಸುವಾಗಲೇ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು? ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳೂ ಇವೆ. ಕಂಟಿಗ್ಯೂಯಿಟಿ ಸಮೀಕರಣದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬ ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಯಾವಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ, ಮರಾಠಿ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದಿ ಎಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯಾಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ವಿಶಾಖ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಚೆಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿದರು; ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಜನ ಎಲ್ಲದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ದೇರೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಈ ಚಳವಳಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದಿದೆ, ಈ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರದು ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತದೃಷ್ಟಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಎಲ್ಲೆಯೇ ಹೋಗಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರೇ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೊರಗಿನವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಾವು ಮೈಸೂರಿನವರು, ನೀವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಹೊರಗಿನವರಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ದ್ವೇಷ ಅನೂಯೆಗೆ ಕಾರಣ ಆಪ್ತ. ಹೊರಗಿನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಈಗ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಧಾರವಾಡವೇ, ಮಂಗಳೂರೋ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ, ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನವರು, ಒಳಗಿನವರು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರಬಾರದು, ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀ

ಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ದುಡಿದು ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಬಾರದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಆಗಲೇ ಎಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಯಿತು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ನಾವು ಮೈಸೂರಿನವರು ನೀವು ಹೊರಗಿನವರು ಎಂಬ ಮಾತು ಇನ್ನು ಬರಬಾರದು.

"ಮೈಸೂರು" ಎನ್ನುವ ಪದವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಕವಿತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಈಗ ಕವಿತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ದೇಶದ ಹೆಸರು ಬರುವಾಗ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರೇಮ, ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೇಮ ಬರಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ದೇಶವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನ ಯಾಗಿ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಮೈಸೂರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲೂ, ಯಾರಲ್ಲೂ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರು ಎಂದರೆ ಏನು ಕಾಣುತ್ತದೆ? ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಗಿನವರು ಎಂದರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಕೋರಿನುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಈಗ ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಗದ ಅಭಿಮಾನ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರಾದ ನಾವೂ ಕನ್ನಡದವರೇ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅಭಿಮಾನ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಇರಬಹುದು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಮಿತ್ರರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಈ ರೀತಿ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು. ಈ ಮೈಸೂರು ನಮ್ಮದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೂ ಮೈಸೂರು ಎಂದೇ ಹೆಸರಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಿರಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬ ವಿಷಾದವಾಗಿ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತೆ. ಈ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರವಾಯಿತು. ಆಗಲೇ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾನಾಭಾಗದ ಜನಗಳು ಈ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಪುನಃಸಂಘಟಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ

ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದರ ಮುನ್ನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಕೆಲವರು, ಆಗಕೂಡದು ಎನ್ನುವವರು ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಉದ್ದೇಗ ಪೂರಿತವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೇಳಿ ದ್ದೇನೆ, ತಾವೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮರೆತು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ರೂಢಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳು ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಪರ್ವತಾಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಹರಿಯಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ ದೇಶದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ನನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸಕಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಿರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಸಹಕಾರ ಸಾಲದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೂ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ರಾಜಕೀಯ ಧೋರಣೆಗಳಿರತಕ್ಕ ಜನರೂ ಸೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮಹತ್ವವೇನು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನದ್ದೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ಪಾಕ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮಾತು ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದು ಸರಿ ಇರಲಿ, ಸರಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ನಾವು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನು ಮಾನ ಹುಟ್ಟಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಂಥ ಮಹಾ ಪ್ರಮಾದವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಹೆಸರೇ ಆಗ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂಥ ಹೆಸರೇ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಹದಿಮೂರನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

"13. *Saving powers of State Governments.*—Nothing in the foregoing provisions of this part shall be deemed to affect the power of a State Government to alter after the appointed day the name, extent and boundaries of any district or division in the State."

ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ಬೌಂಡರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆ ರೀತಿ ನೂಕು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಒತ್ತಾಯ—ಒಂದು ಕಡೆ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೇಡವೆಂದು—ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಾಗ, ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಭಾವನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ penny wise pound foolish ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಅಣಿ, ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಡತಕ್ಕದ್ದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಹೆಸರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಷಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಿಯೋ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೋ ಅವಾಗರೇ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಬೇಡವೆನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಆಗ 'ಮೈಸೂರು' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಏಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ States Reorgani sation Act ಮಾಡುವಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನದ ಸ್ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲೇನಿತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಗ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಅವರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಹೆಸರು ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೂಕುವೆಂದು ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡೋಣವೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ನದನ್ನೆಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಕಾಲವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸಕಾಲವನ್ನು ಕಾದು ನಮಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಒಲುವೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಗಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ ಹರಣಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗುವಾಗ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಾವು ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will finish in a few minutes.

Mr. SPEAKER.—Only two minutes.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Speaker is so meticulous, I will finish.

Mr. SPEAKER.—I have to accommodate all the members.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am prepared to close immediately the bell rings.

Mr. SPEAKER.—I am going to give you two minutes.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—When shall we rise, Sir?

Mr. SPEAKER.—We shall sit a little longer.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದರೂ ಅಲ್ಲಿ 'ಮದರಾಸು' ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಭಾಗಗಳು, ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಭಾಗಗಳು, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ಮತ್ತು ಕಚ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳು, ಭೂಪಾಲ್ ಸ್ಟೇಟ್, ಮತ್ತು ವಿಂಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪುರ್ವದ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿಯೇ ರಾಜಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಅಜ್ಮೀರ್, ಬೊಂಬಾಯಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದವ ಟ್ಟಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಎನಾ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೆಸರಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ವೇಶದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಠಿಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ನನ್ನ ವೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೈದರು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಗಮನವನ್ನೂ ಆ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾನಂತರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸೂಕ್ತಾನುಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ವೇಶ, ಮತ್ತು ಕಾಲ ಧರ್ಮ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ನನ್ನ ವೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾದು, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಪಸುತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕಾಲಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

6 P.M.

*ಡಾ|| ಸರದಾರ್ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೆಟಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಠರಾವಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ 10 ಅಥವಾ 15 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಅರ್ಥಗಂಟಿ ಯಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹರಿದು ಹಂಚಿಕೊಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಏರ್ಪಡೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ನೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೈದರ, ಟಿಪ್ಪುನುರಾಯನ ಮೊದಲಾದ ವೀರರು ಆಗಿಹೋದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರು ಚನ್ನಮ್ಮ ನಂಥ ವೀರಮಣಿಯರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಿತ್ತೂರು ಚನ್ನಮ್ಮನಂಥ ವೀರಮಣಿಯರು ಉದಯನಿಧಿ ಈ ಚಿನ್ನದ ನಾಡನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮವು ಇಷ್ಟು ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಇಟ್ಟರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಲು ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರು. ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಉಜ್ವಲ ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕಾದುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬದಲು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಭಾರತ ಮಾತಾಕೀ ಜೈ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತಾಕೀ ಜೈ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರು ಮಾತಾಕೀ ಜೈ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಪ್ರೇಮವು ಉಕ್ಕಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಆಮೇಲೆ ಇಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಏಕೆ? ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನತೆಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಇರುವ

ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಇರಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ.

Sri N. RACHIAH.—The Hon'ble Member says that he cannot regard the decision of the Parliament. He is not in order to say so. Everybody has to regard the legislation passed by the Parliament.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member was in a hurry to put his points of view and I do not think he meant any disrespect to the Parliament. If he meant any disrespect to the Parliament I think action has to be taken against him since decisions of Parliament are binding on us. If he says that the decisions of Parliament are not final, that is a different matter.

Sri F. X. DENIS PINTO (Kaup).—On a matter of information, Sir. My Hon'ble friend on Saturday has shown preference to Mysore by wearing Mysore turban and shawl (Laughter).

ಡಾ|| ಬಿ. ಕೆ. ಸರದಾರ್ ನಾಗೂರ್.—ನಾನು ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರಮಕ್ಕಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಜೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಡಾ|| ಸರದಾರ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ನಾನು ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹ. —ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವೃತ್ತ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಡಾ|| ಸರದಾರ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಈ ವಿಚಾರ ಧೃಢವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಸಿದು ಕೊಂಡರು. ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು; ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಗಳು ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಮಾತಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಅಂತಹ ಅವಶ್ಯಕ ವೇನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಂಚೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ

ಹೆಚ್ಚು ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು 1956ನೆಯ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೋರಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಆಧಾರವನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ನೋವು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆಗ ನಾನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ದುಮ್ಮಿಷ್ಠ ಉನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದವು; ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಾದರೀ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾದರೀ ಮೈಸೂರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರಿನವರ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಇಂದು ಒಂದೇ ಆದಳೆತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಂದು ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದುಗೂಡಿರುವ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಲು ವಿನಾನಮೇಷಗಳೇಕೆ, ಅಧಿಕೃತತೆಗಳೇಕೆ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಆಂಧ್ರರನ್ನು ಆಂಧ್ರರೆಂದು ಕರೆಯುವುದು, ತಮಿಳರನ್ನು ತಮಿಳರೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರಾದ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನವರ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿದ್ದಾರೆ, ಹೈದರಾಬಾದಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಎನ್ನಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಪ್ಪು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ “ಏನು ಸ್ಯಾಮಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀರಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, “ಯಾಕ್ರಿ ಅಪ್ಪಾ ಚೆನ್ನೋ ಇದ್ದೀರಾ” ಎನ್ನಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ವಿರೋಧವಾದ ಮಾತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಾಣಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮಾತು. ಸರಸದಿಂದ ಇರೋಣವೆಂದು ಬಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ವಿರಸಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಪಂಡಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕವಿಗಳು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಸಂಕೋಚ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು—ಇದರ ಹಿನ್ನೆರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ಉಳಿದುಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಬಾರದು. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದೇ ಸಮಂಜಸವಾದುದು. ಇದನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾದರೆ, “ನರಕಕ್ಕಿಳಿಸಿ, ನಾಲ್ಕೆ ನೀಳಿಸಿ, ಬಾಯೊರಾಕಿದೊನ್ನೇ, ಮೂಗಿಲ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಂ ತೀನಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ ನೀ ಕಾಣೆ” ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು! ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತ್ತು ಅನುಭೂತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಸೋದರರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯು ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು 6-30 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. Let us rise at least at 6-30 P.M. Is it your intention that we should conclude the debate today?

Mr. SPEAKER.—I want to give as much chance to members as possible. It is not going to be concluded today but will be talked out.

Sri T. MARIAPPA.—We have several engagements to fulfil. So, let us rise at least at 6-30 P.M.

Sri Kadidal MANJAPPA (Sringeri).—I agree with Sri Mariappa. We may sit up to 6-30 P.M. We were under the impression that the House will sit up to 6 P.M.

Mr. SPEAKER.—This is one of the important resolutions and so I want to give as much chance to Hon'ble

Members as possible. If the Treasury Benches want to go, they may go because the resolution will be talked out and no decision will be taken. Now, I desire to reduce the time to 5 minutes.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palayam).—The discussion on this resolution may be carried over to some other non-official day and we may be given chances.

Mr. SPEAKER.—That cannot be done.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Is it the intention of the Mover that the Resolution should be talked over? We are guided by the Mover's intention in this matter.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದಂಥ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮಾನ್ಯ ನೂಟಕರು ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜಿನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸೂಚಕವಾಗಿ ತಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಂಥ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೇವಲ ಒಂದು ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ವಿಚಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇನಾದರೂ ತಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ನಾವು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಕೋಚಕ್ಕಾದರೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಮೇಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟ ಮತ್ತು ಹೀಗೇ ಅವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇ ನನಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಾದರೂ ಒಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದಂಥ ವಿಷಯ; ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದೆಯೆಂಬುದೇ ನನಗೆ

ತೀಯದಂತಾಗಿದೆ, ಅಂತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ನೂಟಕರು ಈಗ ಆ ಚಿತ್ರ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಶ್ವಾ ಅನುಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಸಂಶಯ ಹಾಸಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ನಾನಂತೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅರಿವಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 99ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ತಮಿಳರೇ ಇದ್ದಾರೆ; ನನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೂ ತಮಿಳೇ; ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಶಕ್ತನೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಾವನಾಪರವಶರಾಗಿ, ಒಂದು ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಉದ್ದೇಗದಿಂದಲೇ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಭಾವನಾ ಪರವಶರಾದರೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಗೊಂದಲ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ವಿಚಾರಶೀಲವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. 'ಕರ್ನಾಟಕ'ಕ್ಕೂ 'ಮೈಸೂರಿ'ಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೂಟಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಏಕೆ ಇರಬಾರದು ಹಳೆಯ ಹೆಸರೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯ conservative attitude ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಕೊಂಡರೆಯಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ನಾಯಕರು ಕೆಲವರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಹೊಸರಾಜ್ಯ, ನವ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಿಂದ ಸೇರಿಕೊಂಡದ್ದ ರಿಂದ ನವರಾಜ್ಯ ರಚಿತವಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಿದ್ದ ಮುಖ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 1956ನೆ ನವಂಬರ್ ಒಂದರಂದು ನೀಡಿದ ಒಂದು ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇತರರು ಬೇಕಾಗಿ ದ್ದು ದರಿಂದ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಭಾಷೆಯೇ ಅಧಾರವಾದ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಸರಿ. ಈ ಧೋರಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಮೈಸೂರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೋಪು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಾಸನೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ, ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾನಾಪರವಶರಾಗಿ ಆಭಾಸವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ

ಬಸಪ್ಪನವರು 'ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯನೋಡಿ ಬಾಕಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಟ್ರಾವಂಕೂರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member yields I wish to point out that I said that these names were prescribed under the States Reorganisation Act and I saw no agitation of this kind elsewhere.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಕೇರಳ ಎಂಬುದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಹೆಸರು; ಎಲ್ಲಾ ಮಲೆಯಾಳಿಗಳ— ಅಂದರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನವರೇ ಆಗಲಿ ಮಲಬಾರಿ ನವರೇ ಆಗಲಿ— ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೂಟಕ. ಅದುದ ರಿಂದಲೇ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಟ್ಟಿನ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿ ಡಲಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ "ದ್ರಾವಿಡ ಮುನ್ ನೇತ್ರ ಕಳಗಂ" ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಕವಿದೆ. ಅವರು ಈಗಲೂ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಒರಿವರ್ತಿಸಲು ತೀವ್ರವಾದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಳವಳಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಯುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಂದಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಈಗ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಏಕ ಭಾಷೆಯ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬೀ ಭಾಷೆ ಇದೆ ಆ ಪಂಜಾಬೀ ಭಾಷೆ ಗಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅರೀತಿ ಬಂಗಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಂಗಾಳೀ ಭಾಷೆ ಯಿರುವುದರಿಂದ ಬಂಗಾಳವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಯಾ ದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಂಥ ಮತ್ತೆ ತೆಲಂಗಾಣ ಎಂದು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತವಾದಾಗ ಅಂಥ ವೆಂದೇ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಸರು ನೂಟಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಈಗ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಮಹಿಷಾಸುರ ಎನ್ನುವುದು ಮಹಾರಾಜರು ಎನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೂಟಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸಂಕೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವ ಈ ಗೊತ್ತು ವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಥ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—In the first instance when the resolution was placed before the House, I was one of those who wanted to heartily welcome it with the sole intention that perhaps there would be a sort of reconciliation in this House. But, I now found that my friend Sri Channabasappa raised the question of S. R. Act. It reads like this :

“ Nothing in the foregoing provisions of this part shall be deemed to affect the power of a State Government to alter etc..... ”

What follows is more important, Sir—

“the name, extent and boundaries of any district or division in the State.”

It does not mean ‘of the State’. If it is ‘of the State’, then, I can understand. My friend Sri Channabasappa was saying ‘in the State’ and it is correct. But, if he wants to change the name ‘of the State’, it is not here. Anything in the State can be altered; not ‘of the State’.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I am misquoted. I said it was the Parliament that can enact it.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—I was saying that the wording is ‘in the State’ and not ‘of the State’ and a number of writ petitions also have been filed by several States with regard to this Act. Particularly, this Act was challenged by several States and some of the provisions were negatived.

Next, this a very dangerous proposition before the House. I say this because people in Mysore are fully conscious of the atmosphere that was created at the time when this Act was about to be passed. In the name of peace and non-violence we said, ‘Let us not have that example that happened in Bombay and which they say is even now going on there, but let us have unanimity and let us all join together with our hearts and come to an agreement. We thus came to an agreement that the name ‘Mysore’ be continued. In the name of peace we adopted it. Therefore, I say, this is a very dangerous proposition. If we were to make a mis-

take, I have no hesitation in saying that it will lead to a revolutionary and violent path.

6-30 P.M.

The principle behind the States Reorganisation was this—I think nobody can challenge this—It is more for administrative convenience that the S.R. Act was passed and not so much to bring about any linguistic areas together. Perhaps at one time, the authors of this idea may have been under this misapprehension. But ultimately, when we wanted to create it, it was done—I assert with all the confidence and with all authority that I possess that the whole purpose of the Act was to maintain what is called Indian Unity. Administrative convenience is the basic idea underlying the States Reorganisation. If it was otherwise, why did Kolar or for that matter Bellary was not broken up? Was it because it was a Kannada State? I just put that question. What is the population of that one district? My respectful submission is therefore this. Sir, forgetting all that and accepting States Reorganisation as it is, our approach to the problem is now pure and simple; it is economic and it should be only that. My friend Sri Narasimhan very boldly placed it in this way—calling Mysore Soap as Karnataka Soap does not in anyway take away its intrinsic fragrance or worth. If he was a businessman, he would have known what goodwill is. Today, he must understand how sandal oil is sold in America; how Mysore druggists are popular in America. It is not because of the name only, but there is what is called goodwill attached to that name. But more important than all that is, that we should have a constitutional, economic and progressive approach and our approach should not be one of revolution and violence but one of restricted and reasonable approach. If it is going to be any other approach, I am afraid we may be violating certain principles and it will be not only unconstitutional but we will be treading also on dangerous ground.

There is only one point and I have done. Sir, today there is no doubt a

feeling that Mysore has not been treated properly. For instance, even in the matter of salaries, we have not been able to bring about any measure of uniformity. These are problems we have to thrash out and come to a solution. These are things which will bring about a sort of equality and equilibrium. When we all stand on an equal footing, when we are all placed on an equal status in all matters of common concern, I think we still do not lack the psychological approach to solve this problem. In that view, this resolution is not only premature but also it is a proposition which is going to bring down the status of Mysore. Why I say this is that the problem that it seeks to raise is Karnataka and the name Karnataka Soap instead of Mysore Soap will certainly tend to let down the value of Mysore Soap in the foreign market.

Mr. SPEAKER.—I have been attentively hearing the Hon'ble Member. He must also look into the resolution itself. The object of the resolution is only to change the name of the State and not the name of the Mysore Sandal soap.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—One is the concomitant of the other.

Sri A. J. DODDAMETI.—On a point of order, Sir. Gadag oil . . .

Sri B. BASAVALINGAPPA (Bangalore South).—Our friend does not know the goodwill of Karnataka.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—My point is this. We must not forget the basic principle on which the S.R. Act was enacted. There are in it, what are known as constitutional guarantees to linguistic minorities. It is up to us to uphold it. If our friends were to state that is only linguistic in its conception, it is a different matter. If our State were only a linguistic State it would have been a different matter, but we have endorsed what is called an 'administrative and economic unit' giving constitutional guarantees for the linguistic minorities.

Mr. SPEAKER.—The protection of minorities is a different matter. Minorities will be protected under the Consti-

tution. There is enough provision for that in the Constitution.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—At least in the interest of our constitutional guarantees and the peace which we so much cherish and want to safeguard and in order not to let loose a dirty revolution it is necessary to have a psychological approach to this question.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು ಈ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡನಾಡೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1—11—1956ರಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವುಂಟಾಯಿತು. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಆದಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದೈದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಚನೆಯಾದಂಥ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಮೈಯೆತ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆವಾಗ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣವೇರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಲಕ್ಕೆ ದುಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ನೈತಿಕವಾಗಿ, ಒಂದಾಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಯೆತ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಹು ಜನರು ಮೈಸೂರು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಆತೀತಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ, ಅನೇಕಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಜನರಿಗೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿವೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಲೀನಗೊಂಡಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಒಂದು ಭಾಗ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ತಾತ್ವಿಕವೆತ್ತಿ ಮೈಯೆತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಮಾತನಾಡಿದರೂಕೂಡ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ಈಗ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ)
 ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬೇಕು; ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾತ್ರ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಮದರಾಸು ಕರ್ಣಾಟಕ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಕೊಡಗು ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಲ್ಲರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಾಭವಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಮೂಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದೇವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಿರಬೇಕು. ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎರಬೇಕು.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವರು ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ

ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರು, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೋರಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಅಳಿಸಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಗಣನವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಒಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಈಗ ಒಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಜನರ ರುಜುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು, ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುದು. ಆ ರೀತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಮಾಡುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಸಹ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟ ಹೇಳಿದೆ:—

“ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.”

ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಷ್ಟೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಪ್ಪುಮತ ಬಿಂಬಲ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಪ್ಪುಮತ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ

ವಾಗ ಬಹುಮತ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುವುದೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಇಂತಹ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿರಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯನದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಐದುನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಆಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಇದ್ದೇವೆ.

ಈ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘಟನಾವಳಿಗಳು ನಡೆದು, ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಹೊಸ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹೊಸದನ್ನು ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಳಬರು ಹೊಸಬರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಈ ಒಂದು ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದರೆ, ನಮಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊಸ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಈ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೇ, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಆಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಶಂಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಆದಳೆತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಿತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ಭಾಗದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯದಾತರು, ಹಿರಿಯ ಅಣ್ಣಂದಿರು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದುಗೂಡಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಐದು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಿಸುವ ಒಂದು ಹೆಸರಿನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ? ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದಿರುವ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಈ ಹೆಸರು ಕೆತ್ತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ

ಎಲ್ಲ ನದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು "ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ್ನಿಡುವ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೂ, ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇಕೆ ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ? ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಏನು ? ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿದ್ದರೆ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಭಾಗಗಳ ಜನರ ಸಂತ್ಸುತಿಗೋಸ್ಕರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವ ಹಳೆಯ ಕಂದಾಚಾರದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ನೀತಾರಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವೇನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವೆನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಈಗ ನಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮರಾಠಿ ಮಾನತನದವನು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಲ್ಲೂ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರ ಹೈಕೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ವಿಷಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇಕಡೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಹಿನಿಪತ್ರಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಆ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಇಷ್ಟು ಆತುರದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಶ್ವರರು ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೂ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕನಿಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರುವುದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಅವೇಶ ಪೂರಿತರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ, ವಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾತೆ, ಭಾರತ ಮಾತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಭಾರತದ ಧ್ವಜದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೋರಾಟ ಈಗ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ನೀತಾರಾಮರಾವ್)

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಹಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮ ನನಗೆ ತುಂಬ ಇದೆ. ವಿವಿಧ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಬಳಿ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾರರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು, ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಈಗ ಪ್ರಕೃತವಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಂಡಿತ ಪಾಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಹಿ ಪಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನವರು, ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಲು ಸಾವಿರಾರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿತು ಎನ್ನುವುದು ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಮ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಅರಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡು ಇಷ್ಟೇ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇತಿಹಾಸವಿದೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಏನಾದರೂ ಸಾಮ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂಥ ದೇಶ. ಆದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗ, ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಮರಾಠಿ—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಭೂಪಟದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವವರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ (ರಾಮದೇವ ಗಂ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಠರಾವು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದು. ಆದರೆ

ನಾವೀದಿವನ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ “ಅವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು,” “ನಾವು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರು” ಎನ್ನುವ ಭಿನ್ನಭೇದ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಇವರ ಒಂದು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಲು ಒಂದು ನಿರ್ಭೀತಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಬೆಳೆದು ಒಂದಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಹೋಗಿ ಈಗ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಇವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು, ಇವರು ಮುಂಬೈ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು, ಇವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು, ಇವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ನಲವು ದೇಶ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಸುಗಮ ಅವಕಾಶವಿನ್ನೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಠರಾವು ಬರೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಂದ ಇದು ಬಂದಿದೆ? ನಮ್ಮ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಥಮ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರಿಂದ ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಇವರು ಹೋರಾಟ ಹೂಡಿದ್ದಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನೇ ಬುದ್ದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಮುಖೇನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದಂಥ ಮಹನೀಯರುಗಳಾದ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಮೊದಲನೆಯವರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವರು ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೋಗಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅನಗತ್ಯ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಗಾಧವಾಗಿ ದುಡಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ “ಈ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ” ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮಾತುಗಳು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂವರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರು! ಈ ದಿವಸ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಫು ಅನಂದ? ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆತನವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಬದಲಾಪಣೆಯಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಅವರು ಅನಂದ ಪಡುವರು, ಎಷ್ಟು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವರು! ಕೂನು ಹುಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಕಳೆದನಂತರವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರಿನಿಡದೆ ಈಗಲೇ ಏನು ಆತನು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಅವಸರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನೋ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರೂ ಎಂಥಾದ್ದು? ಏನು ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರವೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯೋದ್ವೇಗದಾದರೂ ಉಳ್ಳಂಥ ನಗರವೇ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲ ಅದು. ಅದೇಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಣ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಊರಿನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಡಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಗೂ ಒಂದು ಪಾವಿತ್ರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಆಂಧ್ರದವರೇ ಹೊಸ ಹೈದರಾಬಾದ್

ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಲಿಲ್ಲಾ ? ಈ ದಿವಸ ಮುಂಬೈ ನವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬುದಾಗಿ ಏಕೆ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ? ಮುಂಬೈ ಅದೇಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡನಗರವಾಗಿರಲಿ ಅದು ಎಂಥ ಕಾರ್ಯೋದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಮರಾಠಿಯವರು ಎಂದಿಗೂ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನಿಡಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇನು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಈ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶರಣೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳೇನೂ ಇದರ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಿಗೆಂದು ನೂಕು ಹೆಸರನ್ನಿಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿಬಾರದೆ ಈ ಹಿಂದೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಗೆ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವ ಒಂದು ಭೇದ ಭಾವನೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಆ ನಮ್ಮ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂಥ ಸಮಯ ಒದಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈವರೆಗೆ ಎಂದೋ ಆಗಿ ಹೋಗಿಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾರ್ಯ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಕೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕೋಣ ಆ ಕಾಲವಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೂಡಲು ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಗು ರಗಳೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಗೊಂಬೆ ಕೊಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಾಗ ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಲೇಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾಯಿಯಾದಾಕೆ ಮಗು ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಿದೆ ಎಂದು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸದೆ ಮಗು ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿ ಅಂತರ ಹಾಲು ಕುಡಿಸೋಣವೆಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಹಟ ಹಿಡಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಆ ಸಾಮಾನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ ; ಕರ್ಣಾಟಕ ಉದಯವಾಗಿ ಅದು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ

ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಕಾಲ ; ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

7 P.M.

ಹಿಂದೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಚಳವಳಿ ಹೊಡೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೋರಾಡಿದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವಿದೆ, ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಜನಗಳ ಆಸೆ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾಳೋ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಾತೆಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಂಥಹವರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಈಗಲೇ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸದ್ಭಾವವಿದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಸೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಆಸೆಯಿಲ್ಲದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet on Friday, the 4th October at 1 P.M.

[The House adjourned at Five Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday, the 4th October 1957.]